



Visiedocument en jaarplan 2020

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Verantwoording.....	3
Achtergrond.....	3
Kwaliteit van de opleiding.....	4
TOP2020.....	4
Stuurgroep Cursorisch Onderwijs (SCO).....	5
Opleidingsvisitaties.....	6
Toekomst.....	6
Buitenland.....	7
Vertegenwoordiging van AIOS.....	8
De Jonge Specialist (DJS).....	8
Persoonlijke ontwikkeling.....	8
NVK bestuur.....	10
Concilium Paediatricum (CP).....	10
Adviesgroep Algemene Kindergeneeskunde (AAK).....	10
Arbeidsmarkt.....	11
Wetenschap.....	12
Europa.....	12
Overig.....	13
Zichtbaarheid richting AIOS en overige betrokkenen.....	14
Communicatie en publiciteit.....	14
NVK congres.....	14
Themadag JA-NVK.....	15

Inleiding

De Junior Afdeling van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (JA-NVK) is verantwoordelijk voor een adequate belangenbehartiging van alle A(N)IOS kindergeneeskunde in Nederland en beoogt een actieve bijdrage te leveren aan discussies op het gebied van het huidige en toekomstige werkveld. Tevens voorziet zij A(N)IOS kindergeneeskunde van informatie en advies ten aanzien van opleiding, nascholing en onderwijs, maar ook van huidige ontwikkelingen binnen de kindergeneeskunde en de medische sector in bredere zin. Het doel van de JA-NVK is om de toekomstige generatie kinderartsen een optimale opleiding tot kinderarts te bieden, met een goed toekomstperspectief.

Verantwoording

In 2012 heeft de JA-NVK voor het eerst een visiedocument opgesteld. Jaarlijks krijgt dit document een update aan de hand van recente ontwikkelingen, waarbij de opinie en visie van AIOS kindergeneeskunde wordt uitgedragen. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de digitale enquête onder AIOS kindergeneeskunde die elk jaar wordt uitgezet. De hieruit voortkomende informatie wordt gebruikt bij het tot stand komen van het beleid van de JA-NVK en van dit document.

Achtergrond

Binnen de NVK liggen de ambities van de JA-NVK met name binnen het kerndomein Opleiding. Andere belangrijke thema's, die ook zeer relevant zijn voor de opleiding, zijn gerelateerd aan veranderingen binnen de kindergeneeskunde ten gevolge van maatschappelijke, politieke en medische ontwikkelingen, waarbij actueel de concentratie van zorg en shared care hoog op de agenda staat. De JA-NVK streeft ernaar een actieve bijdrage te leveren aan discussies rondom deze veranderingen en AIOS optimaal voor te bereiden op hun toekomstige arbeidsterrein.

De volgende doelstellingen zijn daarbij leidend:

- De AIOS krijgt een kwalitatief hoogwaardige opleiding tot algemeen kinderarts
- De AIOS krijgt ruimte voor individuele keuzes en ontwikkeling gedurende zijn / haar opleiding
- De AIOS wordt begeleid in persoonlijke ontwikkeling
- De AIOS krijgt hoogwaardig en complementair onderwijs
- De AIOS wordt voorbereid op het zorglandschap van de toekomst
- De AIOS heeft een goed toekomstperspectief

De JA-NVK functioneert in drie domeinen: 'kwaliteit van opleiding', 'vertegenwoordiging van AIOS' en 'zichtbaarheid richting AIOS en overige betrokkenen'. In dit document zal per domein worden benoemd wat de huidige stand van zaken is, de visie van de JA-NVK en haar achterban worden uitgewerkt, en zullen de ambities van de JA-NVK voor het jaar 2020 worden toegelicht (blauwe vlakken).

Namens het bestuur van de JA-NVK,

Laila van der Heijden, voorzitter

November 2019

Kwaliteit van de opleiding

TOP2020

Sinds 2014 is gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw opleidingsplan, genaamd Toekomstbestendige Opleiding Pediatrie 2020 (TOP2020). Per 1 januari 2017 is TOP2020 in alle opleidingsziekenhuizen geïmplementeerd. De drie belangrijkste pijlers van TOP2020 zijn: groei naar zelfstandigheid, individualisering van de opleiding, en ontwikkeling van niet-klinische kerntaken en persoonlijke groei.

Het afgelopen jaar heeft de werkgroep 'TOP2020 in bedrijf' zich gericht op de evaluatie van de implementatie van TOP2020. Tijdens de Invitational Conference 'Leren en inspireren' van TOP2020 op 11 september 2019 werden ervaringen gedeeld en best practices uitgewisseld in verschillende workshops. Een grote groep opleiders en AIOS evalueerden en monitorden op welke wijze nieuwe elementen uit het landelijke opleidingsplan, zoals EPA's, het OOG, niet-klinische kerntaken en klinische presentaties, worden geïmplementeerd in de diverse opleidingsklinieken. Tevens werd een terugkoppeling gegeven over de focusgroepen die hebben plaatsgevonden tussen onderzoekers van TOP2020 en de verschillende centra over de implementatie van TOP2020. Als positieve ervaringen werden genoemd: bevordering structuur, de OOG-voorbereidingen, besluitvorming, regie van de AIOS, zelfstandig werken, bewijslast verzameling. Als uitdagingen kwamen naar voren: de overdraagbaarheid van de EPA, individuele leerroute, korting/verlengen, administratie, implementatie van klinische presentaties en niet-klinische kerntaken. Om de implementatie en de ervaringen met TOP2020 verder te evalueren zijn meerdere vervolgonderzoeken opgezet. Opleiders en AIOS zullen hierin worden gevraagd te participeren en op de hoogte worden gehouden van de resultaten.

Tot slot werd tijdens de Invitational Conference plenair van gedachten gewisseld over EPASS. Verbeterpunten worden met EPASS opgepakt en mogelijkheden tot optimalisatie zullen worden onderzocht.

- De JA-NVK zal op positieve en stimulerende wijze aandacht blijven vragen voor de cultuuromslag die noodzakelijk is om alle facetten van TOP2020 tot hun recht te laten komen.
- De JA-NVK zal de implementatie van de EPA's in de opleidingsklinieken vervolgen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar of het beoogde doel van de EPA's wordt behaald (groei naar zelfstandigheid faciliteren) en welke zaken hier een positieve of potentieel belemmerende invloed op uitoefenen.
- TOP2020 biedt voor de AIOS mogelijkheden om op onderbouwde wijze zijn / haar opleiding wat betreft duur en inhoud aan te passen op de eigen leercurve, maar het vinden van de balans tussen opleiding en bedrijfsvoering blijft des te meer uitdagend. De JA-NVK zal dit proces actief monitoren.
- De functionaliteit van het elektronische portfoliosysteem EPASS zal door de JA-NVK worden blijven gemonitord, waarbij het doel is EPASS nog meer ondersteunend te laten zijn aan de opleiding en zal worden gefocust op verhoogd gebruikersgemak.
- De JA-NVK vervolgt of ruimte tot ontwikkeling van niet-klinische kerntaken (in ieder geval het basisniveau) gewaarborgd is.

Stuurgroep Cursorisch Onderwijs (SCO)

De JA-NVK is met twee vertegenwoordigers in de Stuurgroep Cursorisch Onderwijs betrokken bij implementatie en verbetering van het landelijk gesynchroniseerd cursorisch onderwijs, de toetsing en de onderwijsweekenden.

Cursorisch onderwijs en toetsing

Sinds 2013 krijgen alle AIOS kindergeneeskunde in de common trunk module gestuurd onderwijs, ingedeeld per half jaar en afgesloten door een landelijke toets. De eerste cyclus van onderwerpen (vier jaar) is in 2016 afgerond en herstart. De SCO en JA-NVK evalueren het onderwijs en de toetsing elk half jaar. De afgelopen jaren toonden de halfjaarlijkse evaluaties een trend waarbij AIOS in grotere mate tevreden zijn met het aangeboden onderwijs. De kwaliteit van de toetsing blijft een belangrijk punt van aandacht binnen de SCO.

In september 2018 vond de eerste landelijke brainstormdag met de regionale onderwijscommissies plaats. Er werd samen nagedacht over kwaliteit van het onderwijs, best practices werden gedeeld, en gebrainstormd over hoe het cursorisch onderwijs (inclusief de onderwijsweekenden) moet worden aangepast om goed aan te sluiten bij TOP2020. Uit deze brainstormdag volgde de oprichting van een Denktank, die bestaat uit 15 AIOS en 3 kinderartsen uit de SCO, die samen een nieuwe structuur voor het cursorisch onderwijs op hebben gezet. Het uitgangspunt bij dit nieuwe onderwijs zijn de klinische presentaties, zoals geformuleerd in TOP2020. Vanaf 1 juli 2020 zal het hernieuwde cursorisch onderwijs van start gaan. Op 11 november 2019 heeft een opleidingsmiddag plaatsgevonden met als doel alle opleiders, AIOS en onderwijscommissies uit elk cluster te informeren. Niet alleen AIOS, maar ook de algemeen kinderarts, zal een veel actievere rol krijgen in het nieuwe onderwijs.

Het onderwerp neonatologie is de afgelopen jaren niet in het cursorisch onderwijs behandeld. Men is reeds enkele jaren bezig een e-learning te ontwikkelen. Deze e-learning zal door de AIOS worden gevolgd ten tijde van de neonatologiestage. Inmiddels is in het voorjaar van 2019 de eerste pilot van de e-learning afgerond en zal eind 2019 de tweede groep starten. De verwachting is dat na deze tweede pilot de definitieve versie kan worden afgerond.

Onderwijsweekenden

De inhoud van de onderwijsweekenden blijft complementair aan het cursorisch onderwijs. Bij de organisatie van elk weekend zijn AIOS betrokken. Declaratie van de weekenden is volledig mogelijk vanuit ieders opleidingsbudget. Vanaf 2021 zullen de onderwerpen van de onderwijsweekenden worden aangepast.

- De JA-NVK maakt zich hard voor het evalueren van het huidige onderwijsprogramma en het creëren van meer uniformiteit in de verschillende clusters wat betreft inhoud van het programma, waarbij de kwaliteit van het onderwijs voorop staat. Het bestuur van de JA-NVK zal actief participeren in de SCO, zorgdragen voor evaluatie vanuit AIOS, en meedenken met het ontwikkelen van het raamplan en de boekenlijst. De Denktank is druk bezig met de hervorming van het cursorisch onderwijs dat per 1 juli 2020 van start zal gaan.
- Vanuit de AIOS wordt actief meegedacht in het ontwikkelen van nieuwe vormen van onderwijs, waaronder just-in-time learning.

- De vertegenwoordigers van de JA-NVK in de SCO denken mee over de organisatie en invulling van de onderwijsweekenden. Verder is er per onderwijsweekend ruimte voor minimaal één AIOS-lid in de organisatiecommissie. De onderwerpen van de onderwijsweekenden zullen vanaf 2021 veranderen. De opzet blijft ongewijzigd.
- De JA-NVK streeft naar goede terugkoppeling van en naar AIOS betreffende inhoud en evaluatie van cursorisch onderwijs. Dit zal onder andere worden bewerkstelligd door vermeldingen in de JA-nieuwsbrief, ALV en directe terugkoppeling van relevante zaken en resultaten door de JA-vertegenwoordigers binnen de individuele clusters.
- De JA-NVK maakt zich hard voor een complete en kwalitatief goede lijst van verplichte cursussen voor de kinderarts in opleiding.

Opleidingsvisitaties

Bij elke opleidingsvisitatie is steeds een geschoold JA-NVK bestuurslid aanwezig. Hij / zij draagt bij aan de kwaliteit van visitaties en ziet er scherp op toe dat onderwerpen die niet naar voren komen tijdens visitatie maar wel in de wandelgangen worden waargenomen alsnog de aandacht krijgen. Een voorbeeld hiervan is het functioneren van (subspecialistische) kinderartsen in de dienst.

De JA-NVK zal ervoor zorgen dat er voldoende bestuursleden zijn geschoold voor het verrichten van visitaties, en de aanwezigheid van een AIOS bij elke opleidingsvisitatie garanderen.

Toekomst

De JA-NVK ziet het als haar (mede)verantwoordelijkheid om na te denken over de toekomst van het vak kindergeneeskunde, de ontwikkelingen die hier op diverse gebieden bij komen kijken en de consequenties hiervan ten aanzien van de opleiding tot kinderarts. Bijvoorbeeld: binnen de NVK is discussie gaande over de toekomst van de algemene kindergeneeskunde en de subspecialistische zorg. Ten gevolge van maatschappelijke, politieke en medische ontwikkelingen is er sprake van veelvuldige concentratie van zorg door initiatieven binnen subspecialismen, maar ook door regionale clustering. De JA-NVK heeft in 2018 een visiedocument opgesteld over de toekomst van het kindergeneeskundig landschap met focus op de opleiding kindergeneeskunde binnen de centralisatie van zorg, en aan het Concilium Paediatricum voorgelegd. In 2019 is hier een vervolg aan gegeven. Niet alleen de verdere concentratie van zorg is hierin meegenomen, maar ook technologische ontwikkelingen, concepten als big data en ontwikkelingen binnen het takenpakket van de kinderarts in de toekomst zoals de rol van coach en netwerker. In 2019 is daarom een nieuw visiedocument uitgebracht dat aandacht geeft aan deze thema's en een eerste voorzet doet hoe wij hier binnen de opleiding op kunnen inspringen.

- De JA-NVK streeft samen met het CP na dat het opleidingsplan TOP2020 toekomstbestendig is ten aanzien van concentratie van zorg, veranderingen in het zorgsysteem en technologische ontwikkelingen. Er dient tijdig te worden geanticipeerd op de gevolgen die deze ontwikkelingen zullen hebben voor de opleiding tot kinderarts en tot kinderarts-subspecialist.

- Breder gezien denkt de JA-NVK mee over de toekomst van het vak kindergeneeskunde, mede in het licht van de maatschappelijke, politieke en medische ontwikkelingen die er gaande zijn, waarbij het vragen probeert te beantwoorden als 'Wie is en wat doet de kinderarts van de toekomst?' en 'Hoe wordt deze kinderarts opgeleid?'. Het visiedocument dat de JA-NVK in 2019 heeft opgesteld, leidt tot meer concrete voorwaarden waaraan de JA-NVK vindt dat de opleiding moet blijven voldoen in het licht van de huidige wensen van AIOS en de te verwachten ontwikkelingen binnen het vak kindergeneeskunde. Met dit als basis streeft de JA-NVK in 2020 naar concrete plannen om de opleiding toekomstbestendig te houden. De AIOS van nu zijn tenslotte de kinderartsen van de toekomst, en het is aan ons om een toekomstig werkveld te creëren waar we nog tientallen jaren met plezier in werken en waar een gedegen / volledige opleiding aan vooraf is gegaan.

Buitenland

De wereld is de afgelopen decennia veranderd. Internationalisering is voelbaar in vrijwel alle takken van sport, zo ook de geneeskunde. Internationaal georiënteerde leerinhouden, uitwisseling over de grens, internationale beleidsontwikkelingen, enzovoorts: ze worden steeds belangrijker. Het werkveld van de kinderarts breidt zich uit. Voor een brede ontwikkeling als kinderarts en het uitdiepen van (niet-)klinische kerncompetenties kan een stage in het buitenland van toegevoegde waarde zijn voor de AIOS. Mogelijkheden hiervoor bestaan reeds binnen de opleiding en zijn vooralsnog geclusterd voor in het vijfde opleidingsjaar. Eerder gaf ruim 40% van de AIOS kindergeneeskunde aan dat een buitenlandse stage van meerwaarde voor zou kunnen zijn, nog eens bijna 33% is benieuwd naar de mogelijkheden die er zijn.

Het bestuur van de JA-NVK inventariseert de mogelijkheden voor stages in het buitenland voor AIOS kindergeneeskunde. Het streven is om een database te genereren waarmee de individuele AIOS ideeën kan opdoen over stagemogelijkheden buiten de Nederlandse grenzen die bijdragen aan de individuele ontwikkeling van deze AIOS. Deze database zal op de website van de JA-NVK worden gepubliceerd. Verder zal samenwerking met de NVK Sectie International Child Health worden gezocht. Zij inventariseren mogelijkheden voor buitenlandse projecten/werkplekken voor kinderartsen.

Vertegenwoordiging van AIOS

De Jonge Specialist (DJS)

De Jonge Specialist (DJS) heeft als doel het creëren van een gemeenschappelijke, daadkrachtige en zelfstandige beroepsvereniging voor en door AIOS. DJS is toevoerder in de Federatie van Medisch Specialisten (FMS), aanspreekpunt voor de LAD en voor het ministerie als het gaat om aan AIOS gerelateerde zaken, en neemt stelling in over actuele aandachtspunten in de vervolgoopleidingen voor medisch specialisten. Daarvoor heeft de DJS een breed draagvlak nodig.

In 2019 is het dubbellidmaatschap NVK en DJS veranderd vanwege de strengere regels van de Privacy Wetgeving (AVG). AIOS die zich als juniorlid inschrijven bij de NVK zijn niet meer automatisch ook lid van DJS. Er is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst opgesteld. In de komende jaren zal blijken of hiermee de dekkingsgraad van de kindergeneeskunde, die nu 100% is en waardoor de NVK een belangrijke stem heeft binnen DJS, terugvalt, hetgeen een spijtige ontwikkeling zou zijn. De JA-NVK werkt nauw samen met DJS en haalt veel op uit de Ledenraden. Aan de andere kant probeert de JA-NVK door het aanleveren van best practices DJS te ondersteunen in het verhogen van het ledenaantal. In 2019 heeft DJS besloten om ook de ANIOS actief te gaan vertegenwoordigen, en dus ook volwaardig lid te laten worden. De ANIOS zullen in 2020 een aparte groep vormen, met eigen vertegenwoordigers, stemrecht en de mogelijkheid bestuurslid te worden. Hiermee wil DJS alle arts-assistenten in Nederland gaan vertegenwoordigen én voor de gewenste ledenaantallen zorgen.

Belangrijke thema's bij DJS zijn beroepsbelangen (bijv. cao-onderhandelingen, burn-out), zorgen over de arbeidsmarkt, het kritisch bezien van de ontwikkelingen op gebied van opleiding (individualisering, persoonlijke ontwikkeling en bezuiniging, dienstenbelasting), enzovoorts. Deze inhoudelijke dossiers van DJS zijn belangrijke speerpunten ook voor AIOS kindergeneeskunde.

- De samenwerking met de DJS binnen de actuele dossiers heeft en behoudt alle aandacht. In het traject van samenwerking zal geëvalueerd worden of de huidige vorm van samenwerking naar tevredenheid verloopt.
- Het bestuur van de JA-NVK blijft zorgdragen voor een actieve rol van de JA-NVK en AIOS kindergeneeskunde in DJS en een adequate informatievoorziening van actualiteiten die spelen binnen DJS richting AIOS kindergeneeskunde. De JA-NVK eijgt zichzelf een proactieve rol toe in de inhoudelijke discussies binnen de Ledenraad van de DJS en ziet het als haar gedeelde verantwoordelijkheid om het optimale te halen uit de discussies binnen de raden en bijeenkomsten van DJS.

Persoonlijke ontwikkeling

In het nieuwe opleidingsplan TOP2020 bestaat er meer ruimte voor individualisering, differentiatie en het ontwikkelen van een niet-klinische kerntaak. Het bestuur van de JA-NVK is van mening dat bij mogelijkheden tot individualisering en differentiatie passende begeleiding op dit gebied van toegevoegde waarde is.

Aandacht voor persoonlijke ontwikkeling als AIOS start vanaf het begin van de opleiding en kan op verschillende manieren worden vormgeven, onder andere door mentorschap, intervisie en coaching.

Hoe gaat de AIOS om met carrièrekeuzes en hoe weet de AIOS wat het beste bij hem / haar past, hoe stelt hij / zij prioriteiten hierin? Het is essentieel dat de AIOS zichzelf goed leert kennen, weet waar zijn / haar valkuilen liggen en weet waar hij / zij energie van krijgt. Om de potentie van de AIOS ten volste te benutten kan coaching waardevol zijn.

In het bedrijfsleven wordt al geruime tijd gebruikt gemaakt van coaching. De JA-NVK heeft gekeken naar ervaringen buiten de geneeskunde, onder andere binnen een wereldwijd consultancy bedrijf. Binnen dit bedrijf krijgen de consultants in opleiding begeleiding op maat, op basis van een persoonlijk ontwikkelingsplan, via een leermeester-metgezel model, en coaching en aanvullende cursussen op basis van individuele leerpunten/-doelen.

Aanvankelijk werd in de clusters alleen coaching aangeboden bij uitval uit dagelijkse werkzaamheden. Huidig is dit verschoven naar een eerder moment: coaching als iemand tegen problemen aanloopt; of dat nu op het professionele vlak of binnen de privésfeer is.

Eind 2016 is een grote pilot omtrent coaching van start gegaan, Challenge & Support, in cluster Rotterdam en Leiden, met daaraan gekoppeld wetenschappelijk onderzoek, in samenwerking met experts in dit veld, waarin wordt gekeken naar onder andere het effect van coaching en 'return on investment'. In december 2018 zijn de zeer veelbelovende resultaten van deze pilot gedeeld in het CP. Er is afgesproken coaching standaard op te nemen in de opleiding, het Challenge & Support programma landelijk uit te rollen (kwaliteit en uniformiteit) en hier financiering beschikbaar voor te stellen. Er is een landelijke werkgroep Persoonlijke ontwikkeling gevormd die zich hierover ontfermt. In 2019 is een grote professionaliseringsslag geslagen binnen het Challenge & Support programmabureau en is zeer hard gewerkt aan alle randvoorwaarden voor het kunnen uitrollen van het programma, waaronder het vernieuwen van de website en het uitbreiden van de coachpool. In december 2019 zal Challenge & Support beschikbaar komen voor alle AIOS en stafleden in het WKZ te Utrecht, als eerste stap in de gefaseerde uitrol van het programma. Kort daarna kunnen naar verwachting ook andere clusters volgen.

- In TOP2020 is intervisie een verplicht onderdeel van de opleiding. De JA-NVK heeft als doel intervisie te garanderen voor alle AIOS, zowel in de academie als in de periferie.
- De JA-NVK zet zich vol in voor het beschikbaar stellen van het Challenge & Support programma aan alle AIOS kindergeneeskunde in Nederland. Het bestuur van de JA-NVK is met twee leden afgevaardigd in bovengenoemde landelijke werkgroep Persoonlijke ontwikkeling. Een belangrijk speerpunt van de JA-NVK is het zo snel mogelijk faciliteren van bovengenoemd programma voor alle AIOS kindergeneeskunde, waarbij kwaliteit en uniformiteit hoog in het vaandel staan. De JA-NVK zal, net als andere jaren, het effect onder AIOS monitoren op parameters als persoonlijke bevoegdheid, autonomie, werkdruk, burn-outverschijnselen en werk/privé balans door middel van de jaarlijkse AIOS enquête.
- De JA-NVK werkt nauw samen met DJS als het gaat om persoonlijke ontwikkeling en bovengenoemd Challenge & Support programma. De JA-NVK ziet zichzelf als pionier op dit gebied en kijkt samen met DJS stap voor stap of uitrol naar andere medisch specialismen mogelijk is als het project binnen de kindergeneeskunde goed loopt.

- Ook in de vervolgcarière (na de opleiding) is aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid essentieel. De JA-NVK vindt het belangrijk dat zowel AIOS als staf betrokken zijn bij dit traject van persoonlijke ontwikkeling, en zal het stimuleren dat AIOS NVK-breed meedenken op het gebied van levensfasebeleid.

NVK bestuur

De JA-NVK is vertegenwoordigd in het hoofdbestuur van de NVK. Op deze manier volgt de JA-NVK de ontwikkelingen binnen de NVK, de kindergeneeskunde in bredere zin, maar ook de actualiteiten binnen andere gremia en partijen, bijvoorbeeld de FMS. Het vertegenwoordigende bestuurslid van de JA-NVK (de voorzitter) is verantwoordelijk voor de belangenbehartiging van kinderartsen in opleiding. De voorzitter van de JA-NVK draagt bestuurlijke verantwoordelijkheid binnen de NVK.

Concilium Paediatricum (CP)

De JA-NVK is met twee tot drie leden vertegenwoordigd in het CP (waarvan één lid ook in het dagelijks bestuur) en alhier verantwoordelijk voor de belangenbehartiging van AIOS.

Voor komend jaar liggen de accenten binnen het CP onder andere op:

- Monitoren van de implementatie van TOP2020 (in werkgroep 'TOP2020 in bedrijf') en aanpassingen in EPASS
- Coaching / persoonlijke ontwikkeling binnen de opleiding
- De toekomst van de kindergeneeskunde als onderwerp van brainstorm / visievorming binnen CP. Welk soort kindergeneeskunde hebben we nodig in de toekomst (o.a. vanuit patiëntperspectief)? En wat voor een kinderartsen? En vervolgens: opleiding in het kader van de toekomst van de kindergeneeskunde: past de huidige opleiding bij dat wat we in de toekomst nodig hebben? Hoe om te gaan met verdergaande concentratie van zorg? Het accent zal komend jaar liggen op hoe we concreet omgaan met deze veranderingen en hoe de opleiding hier optimaal op kan insprijnen.
- Pilot stage algemene niet-opleidingsziekenhuizen (zie bij AAK)
- Capaciteitsraming opleidingsplaatsen, verdeelplan voor aankomende jaren
- Situatie arbeidsmarkt / vacaturemonitoring
- Point-of-care echografie binnen de opleiding

Adviesgroep Algemene Kindergeneeskunde (AAK)

De AAK is in 2016 samengesteld en heeft als belangrijkste doel het vertegenwoordigen van de algemene kindergeneeskunde binnen het kindergeneeskundig landschap. De AAK bestaat uit algemeen kinderartsen werkzaam in een klein niet-opleidingsziekenhuis, perifeer opleidingsziekenhuis of academisch ziekenhuis, en één of twee AIOS-vertegenwoordigers uit het bestuur van de JA-NVK. De AAK fungeert als klankbord van de NVK als het gaat om zaken die betrekking hebben op de algemene kindergeneeskunde, en tevens als denktank ten aanzien van voorgedragen punten vanuit de achterban.

In 2016 / 2017 heeft het bestuur van de JA-NVK, in samenwerking met de AAK en het CP, een pilot voor een oriëntatiestage voor AIOS in een algemeen niet-opleidingsziekenhuis opgezet, die in het voorjaar van

2017 van start is gegaan en heeft gelopen tot eind 2018. De kinderarts in opleiding is namelijk relatief onbekend met de kindergeneeskundige zorg die wordt geleverd in algemene niet-opleidingsziekenhuizen. Door aankomend kinderartsen al tijdens hun opleiding in contact te brengen met kleinschaliger ziekenhuizen en hun mogelijkheden, zal dit ten goede komen aan de kwaliteit van zorg in de regio door verbeterde samenwerking en wederzijds begrip, en tevens een verbreding van de blik van AIOS op de arbeidsmarkt bewerkstelligen. De stage van twee weken wordt na positieve beoordeling van de AIOS, de kinderartsen en het CP nu vanaf half 2019 aan alle AIOS aangeboden. Om de kwaliteit van de stage te monitoren worden enquêtes ingevuld door de AIOS en de kinderartsen. De AIOS-vertegenwoordigers binnen de AAK monitoren deze enquêtes en ook de voortgang en eventuele problemen rondom het inroosteren van de stages. Het streven voor 2020 is om dit een gedeelde verantwoordelijkheid te laten zijn tussen JA-NVK en de opleider- en AIOS-contactpersoon per cluster.

De JA-NVK is binnen de AAK vooral betrokken bij het implementeren en evalueren van de AIOS-stage van twee weken in een algemeen niet-opleidingsziekenhuis. Het doel is om zoveel mogelijk AIOS kennis te laten maken met het werken in deze setting, vanuit de gedachte 'onbekend maakt onbemind'.

Arbeidsmarkt

In de NVK Strategienota wordt als één van de ambities benoemd het afstemmen van de capaciteit van AIOS en fellows op de zorgbehoefte (in de toekomst).

Reeds in 2015 heeft de JA-NVK binnen diverse gremia haar zorgen geuit over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt: de arbeidsmarkt kwantitatief goed, maar kwalitatief matig. Dit beeld blijft consistent. Tevens blijkt dat in bepaalde gebieden perifere centra hun vacatures niet opgevuld krijgen. Hieraan ten grondslag ligt onder andere de discrepantie tussen de ambitie van de huidige AIOS / jonge klaren en de vraag op de arbeidsmarkt. Ook dit jaar geeft <5% van de AIOS aan een baan als algemeen kinderarts of subspecialist in een algemeen niet-opleidingsziekenhuis te ambiëren.

Sinds 1 december 2016 is de online vacaturebank van de NVK operationeel (www.nvk.nl/vacaturebank). Aanbieders van vacatures voor kinderartsen en fellows kunnen hier gratis online een vacature plaatsen. Doel is alle vacatures voor kinderartsen in Nederland te bundelen op één plek, en tegelijk trends op de arbeidsmarkt te monitoren. Uit analyses blijkt dat incidenteel een vacature voor kinderarts niet op de online vacaturebank van de NVK wordt geplaatst. Daarmee is de online vacaturebank van grote toegevoegde waarde voor de JA-NVK in de monitoring van de arbeidsmarkt.

Binnen de JA-NVK zal het onderwerp arbeidsmarkt jaarlijks worden geagendeerd, waarbij een analyse van de arbeidsmarkt wordt gedaan met eventueel daaruit voortvloeiend een informatief artikel in Kinderarts en Samenleving.

- De JA-NVK draagt zorg voor een continue vacaturemonitoring en het aanleveren van uitstroomcijfers van jonge klaren per cluster. De JA-NVK zal het evenwicht tussen ambitie van AIOS en arbeidsmarkt blijven monitoren.
- De JA-NVK stimuleert het opstellen van een NVK-visie over het toekomstig kindergeneeskundig zorglandschap (zie ook Toekomst hierboven), gebaseerd op een gedegen meerjarenplan met langetermijnvisie, ook aangaande het benodigd aantal (sub)specialisten. De JA-NVK biedt aan om

hier optimaal aan bij te dragen en over mee te denken, en stelt zich daarnaast, indien nodig, beschikbaar om betrokken te worden bij het afstemmen van het aannamebeleid op inhoudelijk vlak.

- Door intensieve samenwerking met DJS beoogt de JA-NVK AIOS kindergeneeskunde te kunnen vertegenwoordigen op gebieden als arbeidsmarkt en arbeidsvoorwaarden.

Wetenschap

Gekeken naar de huidige populatie AIOS is ongeveer 46% gepromoveerd of hier nog mee bezig (10%). Dit is iets minder dan vorig jaar (50% en 11%, respectievelijk). Echter, ook zonder dat daar direct een PhD of postdoc traject aan vasthangt, bestaat het belang van wetenschappelijke vorming in de opleiding tot kinderarts (niet-klinische kerntaak niveau 1). In het nieuwe opleidingsplan TOP2020 zijn basistaken voor elke AIOS omschreven op het gebied van wetenschappelijke vorming, waarbij deze vorming is gericht op het aanleren en ondersteunen van het principe van levenslang leren. De JA-NVK zoekt naar een passende vorm om AIOS kindergeneeskunde hierin te kunnen ondersteunen. Verder heeft de JA-NVK bij het NVK-bestuur aangegeven proactief mee te willen denken over het wetenschapsbeleid van de NVK en het vormgeven en waarborgen van wetenschap in de opleiding.

- De JA-NVK onderzoekt of wetenschappelijke vorming, als één van de niet-klinische kerntaken binnen de opleiding tot kinderarts, op dit moment voldoende en op een juiste manier wordt gewaarborgd. Indien nodig zal de JA-NVK voorstellen om te komen tot een actieplan voor bevordering van (ondersteuning van) wetenschap in de opleiding.
- Het bestuur van de JA-NVK stimuleert AIOS om te participeren in richtlijnontwikkeling.
- De JA-NVK denkt graag mee over het wetenschapsbeleid van de NVK in bredere zin.
- De JA-NVK houdt het contact van het NVK-hoofdbestuur met TULIPS omtrent mogelijkheden voor samenwerking in de gaten en participeert, indien gewenst, actief als het gaat om wetenschap voor en door AIOS.

Europa

De European Junior Doctors (EJD, www.juniordoctors.eu; de 'Europese DJS') heeft een AIOS-vertegenwoordiger in alle secties van de EU Medical Specialists (UEMS; de 'Europese FMS'), ook in het bestuur van de European Academy of Paediatrics (EAP, www.eapaediatrics.eu; de 'Europese NVK'). Deze vertegenwoordiger behartigt de belangen van AIOS kindergeneeskunde in Europa binnen de EAP. Sinds 2016 wordt deze functie ingevuld door Lenneke Schrier, AIOS kindergeneeskunde uit Leiden. Onder haar leiding zijn meerdere grote en kleine projecten tot bloei gekomen. Sinds 2017 zijn AIOS kindergeneeskunde in Europa verenigd binnen Young EAP, te zien als de Junior Afdeling van de EAP (zie ook eapaediatrics.eu/young-eap/). Vanuit elk land zijn er twee AIOS afgevaardigd binnen Young EAP (dus ook twee JA-NVK bestuursleden). Inmiddels zijn er ruim 25 landen actief binnen Young EAP en worden er tijdens de maandelijkse online meetings allerlei onderwerpen bediscussieerd op het gebied van education, innovation en advocacy. In 2019 is er gewerkt aan het in kaart brengen van de working conditions binnen de kindergeneeskunde in de diverse landen, hebben er workshops plaatsgevonden gericht op persoonlijke en professionele ontwikkeling van AIOS, zijn er door diverse Young EAP leden blogs geschreven over actuele

onderwerpen, en zijn er webinars georganiseerd (o.a. over patiëntparticipatie en dialoog met de Eurocommissaris voor Gezondheid en voedselveiligheid).

De JA-NVK neemt een proactieve houding aan binnen Young EAP en levert een actieve bijdrage aan de verschillende projecten die binnen Young EAP lopen. In 2020 zal de JA-NVK met name streven naar bestendiging van dat wat er nu al loopt binnen Young EAP en het aandragen van nieuwe discussieonderwerpen.

Overig

Betrokkenheid van AIOS

Naast JA-NVK bestuursleden zijn steeds meer AIOS kindergeneeskunde vertegenwoordigd binnen diverse gremia van de NVK. Zo nemen er een of meerdere AIOS zitting in de beroepsbelangencommissie (BBC), de Commissie Geneesmiddelen, de Commissie Kinderarts, Ethiek en Recht (KER), de Commissie Kwaliteit Visitatie Kindergeneeskunde (KVK), de Commissie Richtlijnen & Indicatoren, en in de redactieraad van Kinderarts en Samenleving. Verder is er bij de organisatie van elk onderwijsweekend een AIOS betrokken.

PediAthletics

In 2019 is voor het eerst een sportdag voor AIOS georganiseerd, PediAthletics genaamd. Het voornaamste doel hiervan is het verbinden van AIOS (intra- en interregionaal) en hierdoor het stimuleren van huidige en toekomstige samenwerking. De eerste, zeer succesvol verlopen editie in 2019 zal worden vervolgd in 2020. De JA-NVK zal de activiteiten van deze commissies monitoren via de betreffende AIOS.

Symposium met andere juniorvereniging

Op 17 oktober 2019 vond een interessant symposium plaats met als onderwerp 'Voeding bij kinderen: slikken of prikken?', georganiseerd door de JA-NVK in samenwerking met de jongNVZA (Nederlandse Vereniging van ZiekenhuisApothekers). De JA-NVK overweegt om in de toekomst opnieuw een symposium in samenwerking met een zustervereniging te organiseren over een onderwerp dat beide vakgebieden raakt, met als achterliggende gedachte onder andere het stimuleren van netwerkgeneeskunde en interdisciplinair werken.

Het bestuur van de JA-NVK vindt het belangrijk dat AIOS kindergeneeskunde hun gezicht laten zien en hun stem laten horen binnen de diverse gremia van de NVK (en daarbuiten), en zal collega AIOS te allen tijde hiertoe stimuleren collega's binnen en buiten de NVK op te zoeken, waarbij het bestuur van de JA-NVK zo nodig zal fungeren als linking pin.

Zichtbaarheid richting AIOS en overige betrokkenen

Communicatie en publiciteit

Het bestuur van de JA-NVK stuurt 4-6 keer per jaar een nieuwsbrief aan alle AIOS-leden. Verder heeft de JA-NVK actief bijgedragen aan Kinderarts en Samenleving en zo NVK-leden geïnformeerd over aan opleiding gerelateerde onderwerpen.

De JA-NVK heeft, in samenwerking met het NVK-bureau, -bestuur en het CP, een introductiedocument ontwikkeld voor startende AIOS. Daarnaast vindt op het eerstejaars opleidingsweekend een introductie van de JA-NVK plaats door bestuursleden van de JA-NVK. Tot slot is op de website van de JA-NVK veel informatie te vinden voor startende AIOS. De inhoud daarvan is samengesteld door de JA-NVK in samenwerking met het CP en de werkgroep TOP2020, en omvat het opleidingsplan, illustratieve filmpjes (Specialistenopleiding Op Maat) en andere belangrijke presentaties / voorbeelden. Doel: AIOS gedegen voorbereiden op (de start van) hun opleiding en het introductiegesprek van de opleiding (waarin veel afspraken worden gemaakt over de gehele opleidingstijd) zo efficiënt mogelijk laten verlopen. Daarnaast een mooie kans om de startende AIOS direct bij de NVK te betrekken.

- Het bestuur van de JA-NVK zal zorgdragen voor het halfjaarlijks updaten van het introductiedocument en het bijhouden van de website. Tevens zal in 2020 wederom een introducerende presentatie op het eerstejaarsweekend worden verzorgd.
- De JA-NVK onderhoudt het JA-gedeelte van de website, totdat de nieuwe website (naar verwachting begin 2020) wordt gelanceerd.
- In 2020 zal 4-6 keer een JA-NVK nieuwsbrief worden verstuurd, waarbij de belangrijkste activiteiten van de JA-NVK worden beschreven en een update van de landelijke ontwikkelingen wordt gegeven.
- De JA-NVK publiceert over haar belangrijkste activiteiten in Kinderarts en Samenleving, om de discussie over AIOS gerelateerde problematiek onder de aandacht te brengen en houden.
- De JA-NVK bestuursleden hebben binnen hun cluster een vaste inbreng in de lokale opleidingsvergadering.

NVK congres

De JA-NVK neemt actief deel in de NVK congrescommissie en organiseert jaarlijks een symposium tijdens het NVK congres. Op het NVK-congres in juni 2019 ging dit symposium over 'Ontregel de zorg'. Zorgverleners hebben te lijden onder een alsmaar groeiende administratielast die ten koste gaat van waar het écht om gaat: de patiëntenzorg. Onder andere Ronnie van Diemen, inspecteur-generaal van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, en Kees Kraaijeveld, mede-oprichter van de Argumentenfabriek, vertelden hoe deze administratielast terug te dringen. Het symposium van de JA-NVK wordt over het algemeen goed beoordeeld en was ook dit jaar weer een groot succes.

Gezien de weinig aanmelding van AIOS voor de speeddate sessies in voorgaande jaren, heeft in 2019 geen speeddate sessie plaatsgevonden.

- De JA-NVK heeft een abstract ingediend voor het NVK congres van juni 2020 over het onderwerp 'Procedurele sedatie'.
- Het onderwerp van vorig jaar, 'Ontregel de zorg', zal ook terugkomen op het NVK congres van 2020, waarbij de JA-NVK een medeorganiserende rol zal innemen.
- Er zijn twee AIOS vertegenwoordigd in de NVK congrescommissie

Themadag JA-NVK

De JA-NVK organiseert jaarlijks een themadag waar een actueel onderwerp in de kindergeneeskunde aan bod komt. Tevens vindt op deze dag de ALV van de JA-NVK plaats. De themadag van 23 november 2018 had als thema 'Illusie of nieuwe realiteit?'

De JA-NVK organiseert op 29 november 2019 de jaarlijkse themadag met als onderwerp 'De patiënt als regisseur?'. In zowel plenaire sessies als in workshops worden de AIOS geënthousiasmeerd om actief bezig te zijn met shared decision making en het omgaan met de steeds mondiger wordende patiënt.



Junior Afdeling

Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde

Postbus 20059

3502 LB Utrecht